

РХ № 636 / 23.10.2014

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Катя Исса,

Департамент по приложна лингвистика и физическа култура
на Университета по архитектура, строителство и геодезия, София,

за преподавателската дейност и научните трудове

на ст. преп. д-р Владимир Тодоров Досев,

единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност *доцент* по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език)“ за нуждите на Катедра „Славянски езици“ в Икономическия университет – Варна, обявен в ДВ бр. 62 от 29. 07. 2014 г.

При прегледа на административната документация, свързана с кандидатурата на ст. преп. д-р Владимир Т. Досев в конкурса за доцент, установих, че всички изисквания на закона и правилника са спазени.

1. Биографични данни – образователна подготовка

Вл. Досев е завършил Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2000 г. с магистърска степен по българска филология. В периода от 2005 до 2008 г. е бил докторант в Софийския университет (в Научната лаборатория по приложна лингвистика към ДЕО). Бил е също преподавател по български език и литература в Националната гимназия за хуманитарни науки и изкуства „Епископ Константин Преславски“ във Варна. От 2004 г. Вл. Досев е преподавател в Икономическия университет във Варна. През 2008 г. е назначен за старши преподавател, какъвто е и досега.

2. Преподавателска дейност

Ст. преп. д-р Досев има богата преподавателска дейност. Той чете курсове по „Комуникация и медийна манипулация“, по „Делова кореспонденция“, преподава български език на чужденци. Ръководи магистърски тези и обучава студентите на редактиране на дипломни работи и дисертации. Преподавател е по програма „Еразмус“, преподава и в Центъра за продължаващо обучение. Вл. Досев е бил гост преподавател в Университета в Марибор (Словения) през 2010 г. В документите има подробни сведения за преподавателския му хорариум в Икономическия университет във Варна. Заетостта му е в съответствие с изискваната от закона.

3. Научноизследователска дейност – публикации

За участие в конкурса Владимир Досев представя 21 публикации: една монография, два учебника (единия в съавторство), едно учебно помагало (в съавторство), седем статии и девет доклада.

Започвам с предпоследната книга на Вл. Досев, *Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс* (Варна, 2014, 144 с.), която считам за „хабилитационен труд“, въпреки че последната (замислена като учебник), има не по-малко приноси като научен труд. Монографията изследва изключително актуалната тема за ролята на метафорите в медийния дискурс (политически, икономически, спортен), подсилваща

възможностите на медийната реч за манипулация на общественото мнение. Процесът на манипулиране се характеризира с използването на скрито въздействие върху обекта на манипулацията. А обектът на манипулация сме ние. Употребата на метафори в медийни текстове манипулира човешкото познание. Затова манипулацията е подложена на много изследвания от много науки, но тя е езиковедско понятие. Досев представя голям брой текстове на журналисти, политици, публични личности. Той разкрива не само разнообразието от използваните метафори, но и системните връзки между различните метафорични структури.

Изследването съдържа пет глави, заключение и библиографски списък. Първата глава запознава с обекта – метафорични конструкции в медийни текстове – и субекта – медиите като инструмент за манипулиране на общественото мнение. Въпреки коректното представяне на изводите на наши и чужди автори, кандидатът е формирал свой почерк и свой поглед към медийния език. Следващите глави, посветени съответно на актуалните днес политически метафори, много важните за работата му в Икономическия университет икономически метафори и уникалните метафори в предпочитания от него още в докторската му дисертация футболен дискурс, съотнасят тяхната проблематика към отражението им в медийния дискурс. Всяка глава завършва с изводи, извлечени от въздействащия върху хората медиен език.

Последният (по хронология) труд *Комуникация и медийна манипулация* (Варна, 2014, 122 с.) е замислен като учебник за икономическите специалности и най-вече за магистърската специалност *Реклама и медийни комуникации*. Състои се от 5 глави, които са съизмерено изработени и обхващат приблизително по еднакъв брой страници, пригодени по този начин за преподаване в ИУ-Варна. В основата си трудът разглежда комуникацията, формирането и манипулирането на общественото мнение.

В процеса на собствената си преподавателска дейност съм се убедила, че научните ни тези и концепции са необходими само ако намерим практическа полза от тях. Точно в това е силата на представения от Вл. Досев „учебник“. Поставям понятието в кавички поради това, че трудът е не само учебник. Това е оригинален курс лекции със стойност на научен труд, който съдържа оригинални размишления и интерпретации, включва постиженията на научната мисъл по въпроса, но и се изучава от студентите; полезен както информативно, така и чрез интерпретацията на Досев на манипулирането на общественото мнение. Оказва се, че манипулацията като една от основните задачи на маркетинга представлява управление на общественото мнение. Целта е студентите от нефилологическите специалности да получат яснота по проблемите на комуникацията, медийния комуникационен процес, пропагандата в обществото и груповата психология, която се създава от нея. Изключително приносен момент е изследването на психологията на тълпата. Философските внушения и научните концепции са поднесени с лекота, характерна както за адресата (студенти, затова след отделните глави се задават въпроси за проверка на знанията им), така и за индивидуалния стил на автора.

Д-р Вл. Досев е съавтор на учебника *Български език за чуждестранни студенти по икономика*, Варна 2010 (заедно с Ан. Кондукторова, Т. Атанасова и М. Маринова). Авторската му работа е голяма част от втория дял, където е разработил 13 части (2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 29, 30, 31). Учебникът съдържа насочени към специалността четива, които дават възможност за усвояване на българската икономическа терминология от чуждестранните студенти. Поздравления заслужават и четиримата автори, а също и ръководството на ИУ-Варна, предоставящо възможност и на чужденците да усвоят икономическата наука на български, защото те са български студенти, за разлика от моя университет (УАСГ), в който се счита, че специализираната

лексика трябва да се изучава на „маркетинговите“, „пазарни“ английски, немски и френски. Това отпраща трудовете по специализирана лексика или учебниците за усвояването ѝ в нашия университет към рафтовете на библиотеките и възможността някой някога да посегне към тях и да ги разлисти е минимална. Затова горещо препоръчвам на кандидата да използва и занапред предоставената му възможност и да не престава да търси пресечните точки между филологията и икономиката.

Учебното помагало *Делова кореспонденция* (Варна, 2012 г) също е написано в съавторство (с А. Кондукторова, Т. Атанасова, М. Тодорова, С. Гроздева, А. Герчева) и също като учебника, носи информация както за научния принос на авторите, така и за далновидната образователна политика на ИУ-Варна, предоставяща възможност за повишаване на езиковата култура и на българските студенти в този университет. Без дори да се старая да прикрия благородната си завист и с риск да се повторя, ще препоръчам още веднъж на д-р Досев да не пропуска нито една от предоставените му не само за кариерно израстване, но и за практическо прилагане на неговите знания, възможности. Помагалото цели овладяване на деловия език. Чрез него бъдещият икономист ще усъвършенства уменията си да съставя делови писма в икономическите и дипломатическите сфери, за които се готви в Икономическия университет. Вл. Досев е разработил частта за организационно-разпоредителните документи, справочно-информационните документи и документите от общ характер – все теми от функционалната стилистика, подходящи и за студентите филолози.

Приносен характер имат и статиите на Досев, както в наши, така и в чужди сборници и списания. В тях се вижда новаторският подход към различните маркетингови стратегии от една страна; и уважението на младия автор към авторитета на наши и чужди учени, от друга.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

Вл. Досев се очертава като един от най-подготвените специалисти в областта на словесната страна на маркетинга, перспективен учен, изследовател и преподавател.

5. Критични бележки към кандидата нямам.

6. Заключение:

Въз основа на изложеното както по отношение на представената научна продукция, така и с оглед на многогодишната му преподавателска дейност ст. преп. д-р Владимир Т. Досев, единствен кандидат за академичната длъжност „доцент“ в обявения конкурс, убедено твърдя, че той изцяло отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за прилагането му и вътрешните правила на ИУ-Варна. Убедено подкрепям кандидатурата му и призовавам и останалите членове на научното жури да дадат положителен вот за това, на Вл. Досев да бъде присъдена академичната длъжност „доцент“.

19. 10. 2014 г.

София

(11)

доц. д-р Катя Исса,
Департамент по приложна лингвистика и физическа култура
на Университета по архитектура, строителство и геодезия, София,

от проф. д-р Анна Чолева-Димитрова,

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин”, БАН

На основание и във връзка със заповед № РД-06.3504 от 17. 09. 2014 г. на Ректора на Икономическия университет – Варна за назначаване на научно жури и решение на научното жури, за обявения в ДВ бр. 62/ 29. 07. 2014 г. конкурс за „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност – Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език), за нуждите на факултет „Управление“.

Единствен кандидат по обявения конкурс е ст. преподавател д-р Владимир Тодоров Досев. Той отговаря на изискванията, споменати в чл. 62 – има придобита образователна и научна степен „доктор“ преди повече от шест години и е преподавател от 2008 г. досега в ИУ – Варна.

Д-р Досев участва в конкурса с публикуван хабилитационен труд *„Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс“* (2014 г.). Темата на този труд не повтаря тематиката на докторската му дисертация. Той е обсъден на заседание в първичното звено (катедра „Славянски езици“) и е рецензиран от две хабилитирани лица. Трудът е с обем от 134 стр. Представява изключително актуално изследване за медийната манипулация, фокусирано върху използването на метафори в дискурса. Авторът определя използваните основни методи в изследването, а именно: критичен анализ на дискурса (по Норман Феъркълф и Туен ван Дайк) и когнитивнолингвистичен анализ на употребата на метафори в медийните текстове. Този анализ е използван с цел да се проследи по какъв начин употребата на метафори в медийните текстове манипулира човешкото познание. Д-р Досев използва методиката на метафоричните конструкции, въведена от Лейкф и Джонсън, за да проследи процеса на медийната манипулация. Обект на изследване в този труд са метафорични конструкции в медийни текстове, които са публикувани в български вестници и в интернет през последните десет години. Проучването обхваща три типа медийни текстове – политически, икономически и спортни.

Авторът си поставя за цел „да докаже, че употребата на метафори в медийния текст често служи за манипулиране на публиката“. Представеният монографичен труд включва въведение, четири глави и заключение. Уводната част запознава с някои публикации по темата, с целите и задачите, които си поставя авторът в това изследване. В първа глава „Медии и метафори“ д-р Досев прави обстоен анализ на трудовете, посветени на метафората. Най-ярко приносите на автора се открояват в следващите глави, посветени на метафорите, използвани в политиката, икономиката и спорта. Анализите му се основават на богат и личносъбран илюстративен материал от пресата и интернет. След всяка отделна глава са направени и изводи, които говорят за умението на Досев да прави точни обобщения при решаването на един толкова актуален и значим проблем – процесът на манипулацията в медийния дискурс.

Освен с представения хабилитационен труд, д-р Досев участва в конкурса и с издадени учебници и учебни помагала през годините, след като е защитил докторската си дисертация. Трябва да се отбележи, като постижение на автора, учебникът, издаден през 2014 г. (издат. „Наука и икономика“, ИУ, Варна) *„Комуникация и медийна манипулация“*. Предназначен е за студентите от магистърската специалност „Реклама и медийни комуникации“, но всъщност може да се ползва от всички, които се интересуват от проблемите на комуникацията и медийната манипулация. Учебникът се състои от Въведение и четири глави, посветени на теориите за комуникацията, характерните особености на масовата комуникация, общественото мнение и основните характеристики на медийната манипулация. Авторът представя в достъпна форма основните теории на редица видни учени в тази област. Добро решение е, че д-р Досев в края на всяка глава от учебника поставя задачи за самостоятелна работа на студентите, което провокира и насърчава мисленето у младите хора – основа за развитието на иновативност и творчество.

Кандидатът е съавтор и на учебника *„Български език за чуждестранни студенти по икономика“* (издат. „Наука и икономика“, ИУ, Варна, 2010 г.) – един много полезен труд за чуждестранните студенти, запознаващ ги в детайли с икономическата лексика в българския език. Тук д-р Досев участва с теми по микроикономика, маркетинг и информатика.

Той е съавтор и в едно учебно помагало „Делова кореспонденция“ (издат. „Наука и икономика“, ИУ, Варна, 2012 г.), което си поставя за цел да „изясни особеностите на деловия речев етикет и на деловия дискурс в цялото многообразие от жанрове, видове, езикови ресурси“. В тази изключително полезна помощна литература Досев участва с разглеждането на организационно-разпоредителни документи, справочно-информационни документи и документи от общ характер.

През годините, след последната процедура, г-н Досев включва в научноизследователската си дейност научни публикации, посветени на проблеми извън докторската му дисертация, общо четири (една от тях е публикувана в чужбина), както и участието с доклади в три научни конференции. Обемът на научната продукция, с която Досев се представя в конкурса е 435 стр.

Кандидатът, д-р Владимир Досев, участва активно и в учебната дейност на катедра „Славянски езици“ на факултет „Управление“ при Икономически университет - Варна. Учебната натовареност на кандидата в бакалавърска степен за учебните 2012/2013 и 2013/2014 г. е 520 часа, а в магистърска степен е 75 и 113 часа. От изготвената справка става ясно, че през следващата 2014/2015 г. хорариумът на дисциплините, преподавани от д-р Досев, се увеличава многократно – 2000 часа за бакалавърска степен и 120 часа за магистърска. Този факт говори категорично за постигнатите успехи и извоюваните позиции на преподавателя и учения сред академичната общност на Варненския университет.

Безспорни са научните приноси на д-р Досев в научните му разработки, като особено трябва да се отбележи хабилитационният труд „Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс“ (2014 г.) – първото цялостно изследване на проблема у нас. За първи път в българската текстолингвистика и езиковедска практика се поставя въпросът за употребата на метафори в икономическия дискурс, за активното им използване в масмедията, което е причина и за огромния им манипулативен потенциал. Приносен момент в проучванията на автора е предложената методика за изследване на текстовите структури на медийната манипулация. Д-р Досев

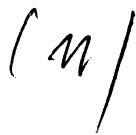
доказва необходимостта от включването на филологически дисциплини в обучението по реклама, маркетинг и връзки с обществеността.

Тъй като кандидатът все още е млад учен, трябва да му пожелаем да върви уверено по избрания и предначертан от самия него път. За разширяването на кръгозора е от значение да почерпи на място и от чуждия опит – по-скоро като пожелание, а не като препоръка – да специализира в чужбина, да участва в проекти у нас и в чужбина.

Всички изнесени тук данни, които свидетелстват за голяма по обем и с високо качество научно-изследователска и преподавателска дейност, ми дават основание да предложа и гласувам с убеждение ст. преподавател д-р Владимир Досев да заеме длъжността „доцент“ за нуждите на факултет „Управление“ на Икономическия университет, Варна.

София,

20. 10. 2014 г.

/проф. д-р Анна Чолева-Димитрова/

СТАНОВИЩЕ

Бр. № 633 / 22.10.2014 г.

Относно: конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език)” с кандидат **ст. преп. д-р Владимир Тодоров Досев** от Икономически университет – Варна, Департамент „Езиково обучение”, катедра „Славянски езици”.

Изготвил становището: доц. д-р Наталия Григориевна Черняева – научна специалност 05.04.18, Славянски езици (руски език в сферата на икономиката и туризма).

Основание за даване на становище за конкурса

Становището е изготвено на основание: 1. Заповед № РД 06-3504/17.09.2014 г. ; 2. Решение на Научното жури от 01.10. 2014 г. за избор на председател и определяне на рецензенти; 3. изпратен препис от заповедта за определянето на научното жури № РД 06-3504 /17.09.2014

Данни за конкурса: Конкурсът е обявен в ДВ.бр. 62/ 29.07.2014 г.

Кандидат по конкурса

Ст. преп. д-р Владимир Тодоров Досев е завършил Софийския университет „Св. К.Охридски”, специалност „Българска филология” (магистър) през 2000 г. През 2006 г. става магистър по специалността „Стопанско управление” във Великотърновския университет „Св.Св. Кирил и Методий”. През 2005 – 2008 г. В. Досев е докторант в СУ „К.Охридски” (Научна лаборатория по приложна лингвистика към ДЕО) и през 2008 г. успешно защитава дисертация „Футболната лексика и фразеология в съвременния български език”.

От 2004 г. работи в Икономическия университет – Варна в катедра „Славянски езици” към Департамент „Езиково обучение” последователно като преподавател и старши преподавател (от 2008 г.). През посочения период кандидатът води дисциплините „Български език за чужденци”, „Делова кореспонденция” (лекции и упражнения - бакалаври) и изнасял лекции по дисциплината „Комуникация и медийна манипулация”

(магистри). Лекционните му курсове са пряко свързани с неговите научни интереси и с представените за конкурса публикации. В продължение на няколко години кандидатът работи със студентите по програмата „Еразмус”, преподава в Центъра за продължаващото обучение при Икономически университет – Варна. Кандидатът има опит за работа в чужди университети: през 2010 г. той е гост-преподавател по програма

„Еразмус“ в университета Марибор (Словения). Освен това, Владимир Тодоров Досев ръководи магистърски тези, постоянно се занимава с редактиране на дисертации.

Ст. преп. д-р В. Досев води активна учебно-преподавателска и научна дейност: той е координатор на програмата „Еразмус“, заместник ръководител катедра „Славянски езици“ и неин научен секретар. От септември 2014 г. е избран за председател на Атестационната комисия към Департамента „Езиково обучение“ ИУ-Варна.

Искам да подчертая, че кандидатът владее много добре английски, немски и руски език, което се потвърждава от престижните сертификати (по немски и английски) и му открива достъп до съответната научна литература и възможността да преподава на чуждестранни студенти. Ст. преп. Досев е член на Международно социолингвистическо дружество – София.

Биографичните данни дават достатъчно основание да се направи извод за успешно научно и преподавателско израстване на кандидата, което отговаря на изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

Общо описание на представените научни трудове

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ ст. преп. д-р Владимир Досев участва общо с 12 научни публикации, в това число 10 самостоятелни (343 с.) и 2 в съавторство (92 с.). Представените научни трудове са публикувани във водещите учебни заведения на страната и единият от тях в чужбина (Германия).

Включената в списъка научна продукция и тематиката ѝ са представени със следните публикации:

- една самостоятелна монография, посветена на манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс (143 с.);
- пет самостоятелни научни статии (едната от които е в чужбина), третиращи социолингвистическите въпроси на медийния и политическия дискурс и характерната за тях метафоричност (52 с.);
- три самостоятелни научни доклада, в които се изследват икономическите и политическите концепти и начини на тяхната актуализация в медийния и политическия дискурс (26 с.);
- един самостоятелен учебник („Комуникация и медийна манипулация“), който може да бъде окачествен като монография (122 с.);
- самостоятелно разработени теми в колективните издания: помагалото по делова кореспонденция и учебника по български език за чужденци (съответно 5 с и 77 с.)

Научната продукция на кандидата напълно съответства на нормативните наукометрични показатели (вж. Правилата за условия и реда на придобиване на научни степени и звания на академичните длъжности в ИУ – Варна и Закона за развитие на академичния състав в Република България) и на профила на конкурса.

Мога да добавя, че научно-изследователската работа на ст. преп. д-р В. Досев през двете му атестации в ИУ – Варна с основание беше окачествена като „много добра”.

Обща оценка на учебно-преподавателската работа

През 2012/2013 – 2013/2014 учебни години ст. преп. д-р В. Досев е имал натовареност, значително превишаваща нормативните изисквания (вж. съответните справки). Това, според нас, е дължи в значителна степен на научните и педагогическите му възможности да преподава не само българския език на чужденци, но и актуалната за икономисти „Делова кореспонденция”. Казаното се потвърждава от факта, че предложеният от него и самостоятелно разработеният лекционен курс „Комуникация и медийна манипулация”(магистри) е нова и търсена от студентите дисциплина.

За участие в конкурса кандидатът е представил един самостоятелен учебник по посочения лекционен курс за магистри „Комуникация и медийна манипулация” (122 с.), притежаващ, както беше посочено, и научна стойност. Ст. преп. д-р В. Досев има участие в колективното учебно помагало по делова кореспонденция (15 с.). Особено значителен е авторският му дял (цялата II част) в учебника „Български език за чуждестранни студенти по икономика” (77 с.). Коментиранияте разработки на кандидата имат много добра професионална база, съдържат съвременни и свежи подходи към преподаваните теми. В същото време презентацията на доста сложен за неспециалистите материал, какъвто е медийната манипулация, е нагледна и достъпна, а стилът е изчистен.

Публикуваните учебници и помагала са разработени в съответствие с утвърдения хорариум по учебните дисциплини, заложи в учебните планове на ИУ- Варна.

Свидетелство на отличните преподавателски и педагогически способности на кандидата е големият интерес на бакалаврите и магистрите към неговите лекции и упражнения, а също така изборът му като ръководител на магистърските тези.

Като председател на Атестационната комисия към Департамент „Езиково обучение” мога да заявя, че учебно-преподавателската работа на ст. преп. д-р В. Досев и през двете му атестации беше оценена много високо не само от колегите, но и от студентите (което потвърждават резултатите от тяхното анкетиране).

Като цяло учебно-преподавателската дейност на ст. преп. д-р В. Досев напълно отговаря на изискванията по дадения конкурс.

Идентифициране на научните приноси

Научните публикации на ст. преп. д-р В. Досев свидетелстват за добре обмислена научна стратегия на кандидата, демонстрират тематичната и теоретично-методическата цялостност, професионалната зрялост и креативност. Това улеснява систематизирането на научните и научно-приложните приноси на кандидата.

1. За първи път в българската наука в такъв обем и с толкова ясно определена теоретична база са изследвани типовете метафори (политически, икономически, спортни) и тяхната манипулативна функция главно в сферата на медийния дискурс. Обектът на изследването са такива концепти, като 'политика', 'политически избори', 'престъпност', 'икономическа криза', 'бюджет', 'футбол'. Едното от достоинства на тези анализи се състои в това, че авторът разширява границите на традиционните лингвистични изследвания и поставя въпроса за други, ментално-културни и чисто практически аспекти на тази метафоризация, които могат да бъдат използвани при обучение на политическата реторика и друг вид убеждаваща комуникация.

2. Кандидатът принадлежи към малко автори, които не се страхуват от междудисциплинарен подход. Той удачно съчетава лингвистични и социолингвистични теории, елементи на концептологията и на теориите за модерния мит с икономическия поглед към, например политическия дискурс. (вж. ст. „Персонален маркетинг и политически дискурс”). Това, от своя страна, разширява възможностите на маркетингологията, като позволява да разглежда такива понятия, като рейтинг, имидж, бранд и др. не само от позициите на маркетинголога, но и филолога (което, за съжаление често и без достатъчно основание се посреща с подозрение от икономистите). Авторът демонстрира плодотворността на подобен междудисциплинарен подход.

3. Следва да отбележим добрата селекция на събрания от автора богат медиен материал, професионалната му интерпретация и, според моята преценка, адекватното обвързване на анализирания текстове с актуалния политически, културен и др. контекст.

4. Ясното и достъпното изложение позволява изследванията на В. Досев да бъдат използвани не само в академична аудитория, но и във всекидневна практика, например в качество на препоръки за противодействие на манипулирането.

5. Извън тези главни приноси на кандидата трябва да отбележим и неговото участие (теоретичната част и казуси) в едно от малкото в България професионално направени учебници по съвременна делова документация и кореспонденция.

Потвърждението на положителната оценка са цитиранията (4) на кандидата в чуждестранни издания.

Смятам, че научната продукция на ст. преп. д-р В. Досев притежава всички качества, необходими за заемане на обявената академична длъжност „доцент”.

Критични забележки и препоръки

1. Натрупаният богат аналитичен опит и солидната теоретична и методическа основа позволяват на ст.преп. д-р В. Досев в бъдеще да разшири сферата на своите изследвания като от гледна точка на обектите и материала, така и в интерпретативен план. Като препоръки предлагам по-нататък да се използват изследванията за архетипите в сферата на етнологията, етнокултурните изследвания, постиженията в областта на концептологията и теорията на модерния мит. Разширяването на теоретична и инструментална основа ще помогнат на кандидата да доразвие плодотворните идеи и да задълбочи научните си наблюдения.

2. Получените важни изводи да бъдат популяризирани не само в академичната среда, но и в публичното пространство.

3. В бъдещето да бъдат редуцирани обзори (повтарящите се в редица публикации) на едни и същи научни теории.

Заклучение

Основавайки се на изказаните по-горе съждения, давам положителна оценка на учебно-преподавателската и научната дейност на ст. преп. д-р В. Досев, която изцяло отговаря на изискванията и критериите за заемане на академичната длъжност „доцент” на ЗРАСРБ и Правилата за неговото прилагане в ИУ-Варна. **Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да дадат своя положителен вот за заемане на академичната длъжност „доцент” от ст. преп. д-р Владимир Тодоров Досев по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Общо и сравнително езикознание (приложна лингвистика – български език).”**

19.10.2014 г.

Член на журито:

(доц. д-р Наталия Черняева)

664 | 03.11.2014г.

С т а н о в и щ е

от доц. д-р Красимир Манолов Стоянов,
Софийски университет "Св. Климент Охридски",
в качеството си на член на научно жури по обявения от Икономическия
университет- Варна конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент",
съгласно заповед на Ректора № РД – 06 – 3504, от 17.09.2014 г., гр. Варна.

Становището, което представям, се отнася за конкурс в научната област
2.1. Филология, научна специалност Общо и сравнително езиковедие (приложна
лингвистика – Български език) в Икономическия университет – Варна, катедра
"Славянски езици", обявен в Държавен вестник, бр. 62/ от 29.07.2014 г.

Единствен кандидат по обявения конкурс за заемане на академичната
длъжност "доцент" е ст. преподавател д-р Владимир Тодоров Досев, щатен
преподавател в катедра "Славянски езици" при Икономическия университет –
Варна.

Научните трудове, с които кандидатът Владимир Досев се представя в
конкурса, са подредени в съответствие с изискванията по чл.62, т.3 от Правилата
за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични
длъжности в Икономическия университет – Варна. Те са разделени в две основни
части: Част А. Научни публикации по дисертационния труд на кандидата, и
Част Б. Научни трудове за участие в конкурс за доцент.

В първата част (Част А) са посочени общо 9 научни публикации, които в
същността си са изследвания основно върху особеностите на т.нар. футболна
лексика и нейните взаимовръзки с различните функционални стилове на
съвременния български език в разновидностите на писмената и устната им
реализация. Приносните моменти на тези публикации са основания да бъде
сполучливо проведено едно значително научно изследване, успешно защитено от
Владимир Досев като докторска дисертация през есента на 2008 г.

Втората част (Част Б) представя научните трудове на кандидата за
неговото участие в конкурса за доцент. В тази част публикациите са подредени в
пет основни групи. При подреждането тук вероятно е допусната формална
грешка, тъй като реално в приложния документ се откриват четири групи
научни трудове, а именно:

I. Монографии; II. Научни статии; III. Научни доклади; IV. Учебници и помагала.

В представеното в отделна книга научно изследване (монография) „Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс”, изд. Стено, Варна, 2014, Владимир Досев си поставя амбициозната и актуална задача да изследва особености и прояви на влияние на съвременните средства за масова информация чрез езика върху отделния индивид, както и върху обществото като цяло. Авторът на изследването търси в описваните взаимоотношения проявите на политическата власт и връзката ѝ с управлението на информационния поток, който упражнява формиращо въздействие върху общественото мнение и развитието на обществото.

В изследването специално внимание е отделено на метафоричните конструкции в езика на съвременни медийни текстове от актуалния български печат и интернет през последното десетилетие. Владимир Досев си поставя за цел на научното дирене в това изследване да докаже, че „употребата на метафори в медийния текст често служи за манипулиране на публиката”(стр.12). Тук бихме добавили, че употребата на метафори в публицистиката не *често*, а почти винаги служи за манипулиране, въпросът е с какъв знак се провежда процедурата на манипулиране.

Изложението в монографията е организирано в четири глави и заключение, като всяка от отделните глави подходящо завършва с изводи. Владимир Досев отбелязва много важни особености на образността в ефектни и въздействащи на аудиторията писмени публицистични текстове. В края на книгата авторът пресява обобщенията си и достига до заключение, че „именно с помощта на медиите в съвременното общество управляващите политически и корпоративни елити успяват да контролират важните социални теми, а метафорите са само едно от многото езикови средства, използвани за нуждата на медийната манипулация” (стр.137).

II. Научните статии, които са публикувани от автора в периода, доразгръщат езикови проблеми в тематичните направления, в които той работи – персонален маркетинг, политически дискурс, метафоричността в медийния език, медийните манипулации чрез езика и др.

III. Научните доклади на Владимир Досев свързват проблематиката на медийния дискурс с икономическите аспекти на съвременното обществено развитие и носят практически замисъл. Авторът успява да намери пресечни точки в това развитие, за да свърже лингвистичната теория със социалната актуалност днес.

IV. Учебниците и учебните помагала на кандидата откриват неговия широк преподавателски опит и са резултат както на активната му съвместна работа с колегите от Икономическия университет в гр. Варна, така и на негови самостоятелни идеи и усилия да приобщи студентите към спецификата на съвременната комуникация в средствата за масова информация.

Намирам за необходимо да се обърне внимание на автора да приложи повече акуратност при изготвяне на т.нар. технически апарат на всяко едно научно изследване и свързаната с него документация. Прави впечатление, че в неговата монография част от цитираните в текста автори не са изведени и посочени в раздела Библиография.

Кандидатът Владимир Досев работи сериозно и упорито в последните години в областта на посочените по-горе тематични направления. Проблематиката, която е обект на неговото научно внимание и усилия, е твърде актуална – не само у нас, но и в чужбина. Позитивен белег на авторската продуктивност са отбелязаните цитирания на негови трудове в чуждестранни изследвания. Същевременно трябва да се подчертае, че тази проблематика се отличава с особена динамика, което я прави трудна за изследване. В този смисъл неговата научна продукция е приносна.

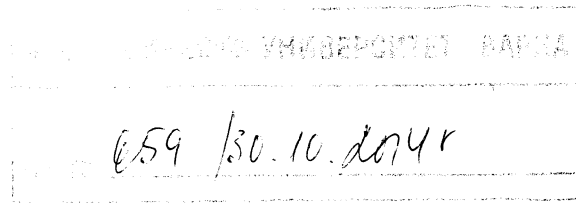
С оглед на отбелязаните особености на научните трудове и преподавателска дейност на кандидата Владимир Досев приканвам комисията по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” да гласува положително за неговото избиране на тази длъжност.

22.10. 2014 г.

София

Подпис:

/доц. д-р Красимир Стоянов/

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Боян Александров Алексиев

УАСГ, Департамент по приложна лингвистика и физическа култура - директор

Направление на последна хабилитация - 2.1. Филология (общо и сравнително езиковедие)

Назначен за член на научно жури със заповед № РД-06-3504/17.09.2014 г. на Ректора на ИУ – Варна.

Върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 2.1. Филология (приложна лингвистика – български език), обявен от ИУ - Варна в ДВ 62/29.07.2014 г. с единствен кандидат ст.преп. д-р Владимир Тодоров Досев от кат. „Славянски езици”.

1. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура

1.1. Оценка на монографичния труд

Представената за конкурса монография „Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс” разглежда актуалната тема за медийната манипулация от гледна точка на нейните социални, когнитивни и дискурсивни аспекти. Макар че отчита всички важни социокултурни практики, изследването е фокусирано върху текстовия анализ, т.е. негов обект са метафорични конструкции в българското медийно пространство . Оттук логично следват научните методи, използвани в разработката, а именно критичен анализ на дискурса и когнитивнолингвистичен анализ на медийната метафора. С други думи, подходът към обекта на изследването може да се определи като интегрален. Тази последователност на научното изследване – определяне на подхода и след това на методите за анализ, не е достатъчно експлицирана в работата. Интересно е да се проследи как авторът съчетава двата метода за да постигне целта на изследването – доказване на тезата, че „употребата на метафори в медийния текст често служи за манипулиране на публиката”. При анализа на медийния дискурс Владимир Досев се опира на двете различаващи се тълкувания на самото понятие „дискурс”: социално взаимодействие чрез език в реални ситуации и социална конструкция на реалността (форма на познание). В изследването той използва това понятие, като обединява двете разбираня, обосновавайки

се с начина на осъществяване на манипулативната роля на метафората в речта, а именно като препраща несъзнателно към общоприети форми на познанието чрез езикова интеракция. Въз основа на публикации на наши и чужди автори (тук следва да се изтъкне очевидното умение на Досев да ползва свободно английски литературни източници по темата), авторът извежда основните характеристики на медийния дискурс, наблюдайки на манипулативните му възможности било чрез т.н. „маркетизация” на медиите, чрез „колоквиализация” или чрез други прийоми, стремейки се да забавлява консуматорите на медийния продукт. В тази медийна манипулация на преден план се извежда ролята на метафората. Много уместен е изборът на когнитивната теория на метафората, предложена от Лейков и Джонсън, и доразвита от Лейков, като теоретична основа за анализа на политическите, икономическите и футболните метафори в медийния дискурс. Използвал съм тази теоретична рамка при конструирането на експериментален модел за терминологична метафоризация, поради което очаквах авторът да предложи подобен модел за медийната метафора. Такъв модел, по мое мнение, би улеснил до голяма степен последващите аналитични процедури при анализа на политическите, икономическите и футболни метафори. Струва ми се, че фрагментарното представяне на гореспоменатата теория е попречило на Владимир Досев да оформи подходяща методическа рамка за по-прецизен анализ на медийните метафорични конструкции. В основата на спомената теория е взаимодействието между домен-източник и домен-цел. Напр. при метафората *икономическата криза е болест*, доменът-източник (*медицина*) взаимодейства с домена-цел (*икономика*), в резултат на което се получава метафора, наречена от Лейкоф в публикации, нецитирани от Досев, *конвенционална/концептуална*. Този вид метафора поражда редица метафорични конструкции, целящи промяна на определени стереотипи на мислене и възприятие на света. Независимо че не предлага схематично структуриран модел на метафоризация, въз основа на богат корпус от медийни текстове авторът успява да извлече редица метафорични конструкции (напр. *икономическите мерки са лекарства, икономиката има/няма имунитет, икономическата криза разбива имунитета, икономическата криза е чума* и т.н.). Общата ми оценка за монографията е, че тя е един оригинален езиковедски труд, в който ролята на метафората в медийния дискурс като манипулатор на общественото съзнание е изследвана системно с подходящите научни

методи и са постигнати изключително ценни резултати за българската езиковедска практика.

1.2. Оценка на научните статии и доклади

За конкурса са представени 5 научни статии и 3 научни доклада. Няма да се спирам подробно на всяка отделна публикация, тъй като всички те засягат различни аспекти на обекта на изследване в монографията. Много добро впечатление ми направи изискания стил на изказа, с прецизен подбор на изразни средства, типичен за научния дискурс, който д-р Досев използва в статията си *Personal Marketing and Politic Rhetoric*. Това говори за факта, че той е усвоил не само перцептивни, но и продуктивни умения за боравене с английски научни текстове. На тези трудове може да се даде само положителна оценка.

2. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

За учебно-преподавателската работа на д-р Владимир Досев може да съди по трите учебника, които той е написал (два от тях в съавторство) за студентите от Икономически университет - Варна. В учебника „Комуникация и медийна манипулация”, предназначен за магистърската специалност „Реклама и медийни комуникации”, на студентите от нефилологическите специалности се предлага възможност да получат специфични научни знания за процеса на комуникацията. Учебникът „Български език за чуждестранни студенти по икономика” е структуриран според най-съвременната методика за преподаване на специализиран чужд език, с подходящ за преподаването в съответния университет материя тематичен обхват. Учебното помагало „Делова кореспонденция” е предвидено да подпомогне изграждането у студентите на умения за съставяне и оформяне на делова кореспонденция и документация, които са изключително важни за бъдещата им професионална реализация. Много високо оценявам тези учебни пособия, които са неоспоримо доказателство за практическата приложимост на научните усилия на автора.

3. Идентифициране на научните приноси

Като приемам справката за научните и научно-приложните приноси в публикациите на д-р Владимир Досев за достоверна, ще изтъкна само три от тях, които според мене могат

да послужат като добра основа за социолингвистични разработки от начинаещи учени-езиковеди:

1. Прилагане на нов интегрален подход към медийната метафора, съчетавайки критичния анализ на медийния дискурс с когнитивнолингвистичния анализ на метафоричните конструкции в него.

2. Разглеждане на медийната манипулация едновременно като социален, когнитивен и дискурсивен феномен.

3. Извеждане на тезата за познавателния и в същото време, манипулативния потенциал на метафорите в икономическия дискурс.

4. Критични бележки и препоръки

Нямам особени критични забележки към научната продукция на д-р Досев, освен тези, които посочвам в гореизложените оценки на представените трудове. Препоръката ми към автора по отношение на бъдещата му научноизследователска и преподавателска дейност е да се опита да състави двуезичен (английско-български) глосар на икономическите метафори, който би представлявал нов вид лексикографско пособие и по мое мнение ще се приеме с голям интерес както от студентите и преподавателите в нашите икономически университети, така и от цялата наша общественост.

5. Заключение

Като имам предвид цялостната научна и учебно-преподавателска работа на д-р Владимир Досев, оригиналните му разработки и тяхната приложимост в конкретната му дейност като ерудиран и високо квалифициран преподавател със значителен принос в изследването на медийния дискурс и методиката на преподаване на специализиран език, предлагам на Научното жури единодушно да го допусне до избор за академичната длъжност „доцент” от Академическия съвет на ИУ - Варна.

24.10.2014 г.

Проф. д-р Боян Алексиев

